

Українська література 9 клас

Вчитель Леся Білоус

lesiab2016@gmail.com

10/12/2024

Переказувати лекцію (додається)

Дати відповіді на запитання

1. Де росте тополя?
2. Люди яких професій згадуються в тексті?
3. Які почуття в душах закоханих були після побачень?
4. Яку мету переслідувала мати дівчини, пропонуючи їй вийти заміж "за багатого, саодиногого"?
5. З якою метою пішла дівчина до ворожки?
6. Скільки разів треба було пити зілля, яке дала бабуся?
7. Перетворення "чорнобрової" на тополя - це:
8. За жанром твір "Тополя" - це:
9. До якого періоду творчості Тараса Шевченка належить балада " Тополя"?
10. Що дала ворожка дівчині з балади „Тополя”?
11. З питанням «Скажи мені щирю правду — Де милий серденько?» дівчина зверталася до:
12. У якого пана служив поет-кріпак?
13. Що таке балада ?

Балада “Тополя”

Жанр: балада (з казково-фантастичними подіями)

Тема: розповідь про глибокі переживання дівчини, розлученої з коханим, її звернення до ворожки, розмова з тополею і, нарешті, перетворення самої дівчини на тополю під впливом чудотворного зілля.

Ідея: невмирущість справжнього кохання, возвеличення краси, вірності, незнищенності світлих і благородних людських почуттів.

Основна думка: кохання — це не тільки щире почуття, а й те, через що любляче серце страждає у поневіряннях.

Проблематика “Тополя”:

- вірність і зрада;
- кохання щире і без почуттів;
- батьки і діти.

Композиція “Тополя”

Балада «Тополя» побудована за мотивами народної творчості і стародавніх уявлень народу. Як твір УНТ за своєю будовою містить вступ, основну частину і закінчення. У творі письменник звертається до дівчат із сумною розповіддю про трагічне кохання. Тут наявні й народна символіка, і міфологічні метаморфози (перетворення дівчини на тополю), і народні ворожіння.

Експозиція: вступна частина до твору, де поет описує із сумом тополю.

Зав’язка:

Полюбила чорноброва
Козака дівчина.

Розвиток дії: зустрічі дівчини з козаком, які завдали молодій чимало страждань після її розлучення з хлопцем.

Кульмінація: молодиця вирішує скористатися зіллям ворожки для швидкого повернення козака.

Розв’язка: дівчина за допомогою зілля ворожки стала тополею.

Сюжет “Тополя”

Перетворення людини на рослину – це метаморфоза.

Край дороги росла висока тополя. Розповідь автора про трагічне кохання, пов’язане з цим деревом.

Молода дівчина закохується у козака, але той поїхав на війну де й загинув. Дівчина все ще сподівається, що він повернеться, натомість її матір підшукала для неї хорошу партію — старого багатія. Дівчина не хоче йти заміж і матір вирішує віддати її силоміць за старого. Остання надія дівчина — це стара ворожка до якої вона звертається за допомогою. Та говорить, що передбачила її прихід і дає дівчині чаклунське зілля, випивши яке на світанку, ще «до півнів» можна повернути коханого «з чужини», але якщо він не повернеться після другого ковтка треба випити в третє... Що має трапитись після третього ковтка стара порадила не питати. Дівчина після не довгих вагань робить все, як їй наказала зробити ворожка, її козаченько так і не повернувся, а вона перетворилась в тополя.